

TALABALARNING AKT KOMPETENSIYASINI SHAKILLANTIRISHDA FANLARARO ALOQADORLIKNI HISOBGA OLIB MUSTAQIL TA'LIMNI TASHKIL ETISH MODELI

Raxmonov Bo'ron Normamatovich

QarMII o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7036657>

Annotatsiya. Ushbu maqolada talabalarning AKT kompetentsiyasini shakllantirish vositasi sifatida, AKT kompetentsiyasini fanlararo aloqadorlik asosida shakllantirishga qaratilgan shaxsning rivojlanishiga hissa qo'shadigan maxsus didaktik vosita bo'lgan mustaqil ta'lim topshiriqlari to'plami ishlab chiqildi va bugungi zamonaviy raqamli ta'limda mustaqil ta'lim topshiriqlari majmuasini tashkil etish xususiyatlarining modeli aks ettirilgan.

Kalit so'zlar: AKT kompetentsiyasi, raqamli ta'lim, raqamlashtirish, AKT savodxonlik, pedagogik klaster, integratsiyalashgan axborot-ta'limi.

МОДЕЛЬ ОРГАНИЗАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ С УЧЕТОМ МЕЖПРЕДМЕТНОЙ СВЯЗИ В ФОРМИРОВАНИИ ИКТ-КОМПЕТЕНТНОСТИ СТУДЕНТОВ

Аннотация. В данной статье разработан комплекс самостоятельных учебных заданий как средство формирования ИКТ-компетентности студентов, специальный дидактический инструмент, способствующий развитию их личности, направленный на формирование ИКТ-компетентности на основе межпредметной коммуникации, и модель отражены особенности организации комплекса самостоятельных учебных задач в современном цифровом образовании.

Ключевые слова: ИКТ-компетентность, цифровое образование, цифровизация, ИКТ-грамотность, педагогический кластер, интегрированное информационное образование.

MODEL OF ORGANIZATION OF SELF-STUDY TAKING INTO ACCOUNT INTERDISCIPLINARY CONNECTION IN THE FORMATION OF STUDENTS' ICT COMPETENCE

Abstract. In this article, a set of independent educational tasks was developed as a means of forming students' ICT competence, a special didactic tool that contributes to the development of their personality, aimed at forming ICT competence on the basis of interdisciplinary communication, and a model of the features of organizing a set of independent educational tasks in today's modern digital education is reflected.

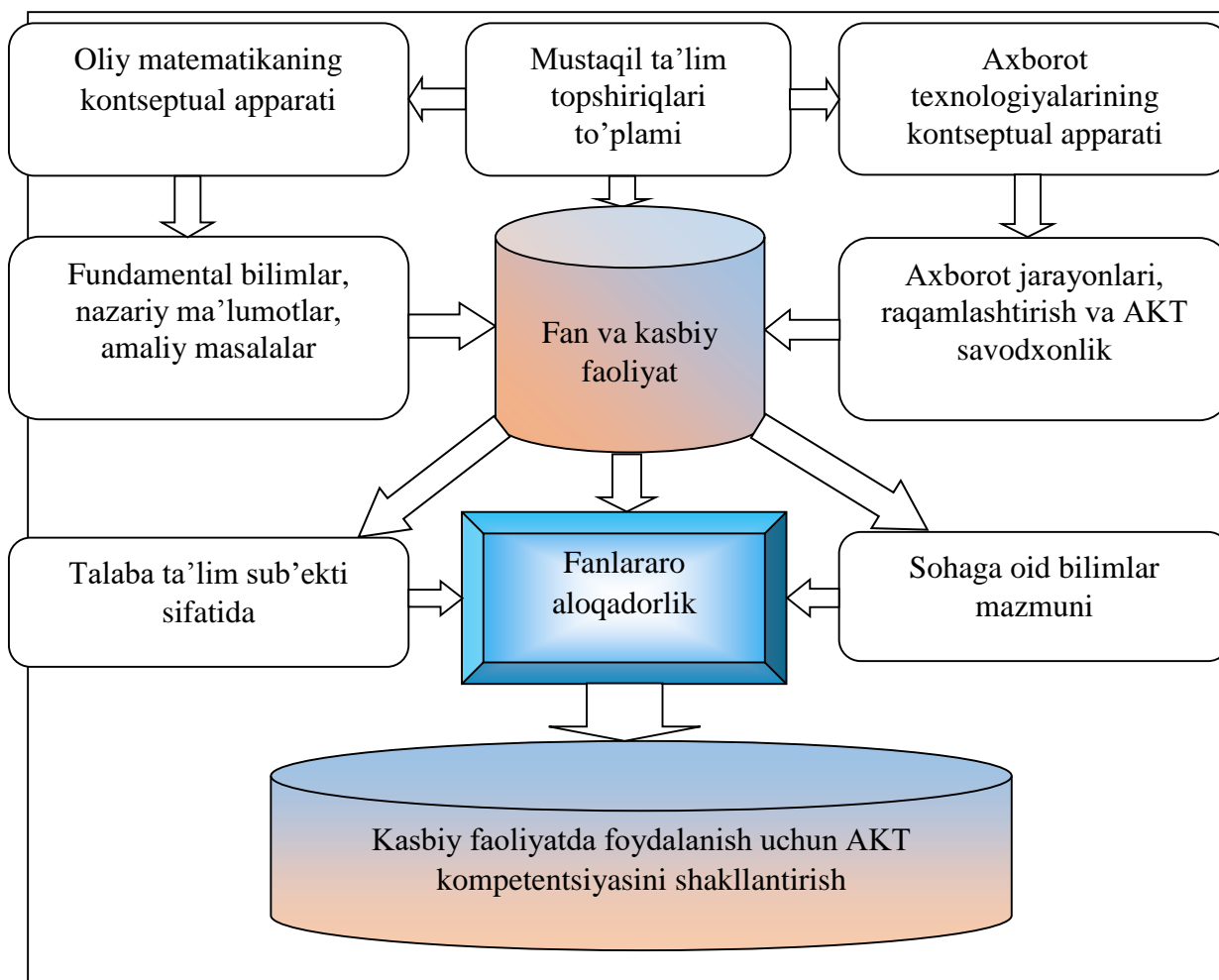
Keywords: ICT competence, digital education, digitization, ICT literacy, pedagogical cluster, integrated information-education.

KIRISH

Umumiy foydalanuvchilarning AKT kompetentsiyasini shakllantirish vositasi sifatida biz AKT kompetentsiyasini shakllantirishga qaratilgan va talaba-fuqaro yoki shaxsning rivojlanishiga hissa qo'shadigan maxsus didaktik vosita bo'lgan mustaqil ta'lim topshiriqlari to'plamini ishlab chiqildi. Bugungi zamonaviy raqamli ta'limda mustaqil ta'lim topshiriqlari majmuasini tashkil etish xususiyatlari modelda aks ettirilgan (1-rasm).

1-rasm.

Mustaqil ta'lim topshiriqlari majmuasining modeli

TADQIQOT MATERIALLARI VA METODOLOGIYASI

Modelning mohiyati quyidagicha tavsiflanadi.

Ta'lim mazmunini tanlash ikki yo'nalishda - fan va kasbiy faoliyat yo'nalishida amalga oshiriladi [1]. Ushbu fikrga asoslanib, biz raqamli model kompleksining ikkita tarkibiy qismini aniqlaymiz: oliy matematikaning kontseptual apparati (fundamental bilimlar, nazariy ma'lumotlar, amaliy masalalar) va axborot texnologiyalarining kontseptual apparati (axborot jarayonlari, raqamlashtirish va AKT savodxonlik) kontsentratsiyasini aks ettiruvchi fundamental va sohada ma'lumot shaklida taqdim etilgan energetikaning matematik masalalari loyihalari doirasidagi ishlarni aks ettirish.

MTT majmuasi-ta'lim mazmunini o'zlashtirishga qaratilgan fan va kasbiy faoliyati asosida yotadi.

Shuni ta'kidlash kerakki, AKT kompetentsiyasining umumiy foydalanuvchi komponentini shakllantirishga qaratilgan mustaqil ta'lim topshiriqlari majmuasini amalga oshirish, ta'lim muassasalarining yuqori darajada tashkil etilgan integratsiyalashgan axborot-ta'lim muhitini talab etadi.

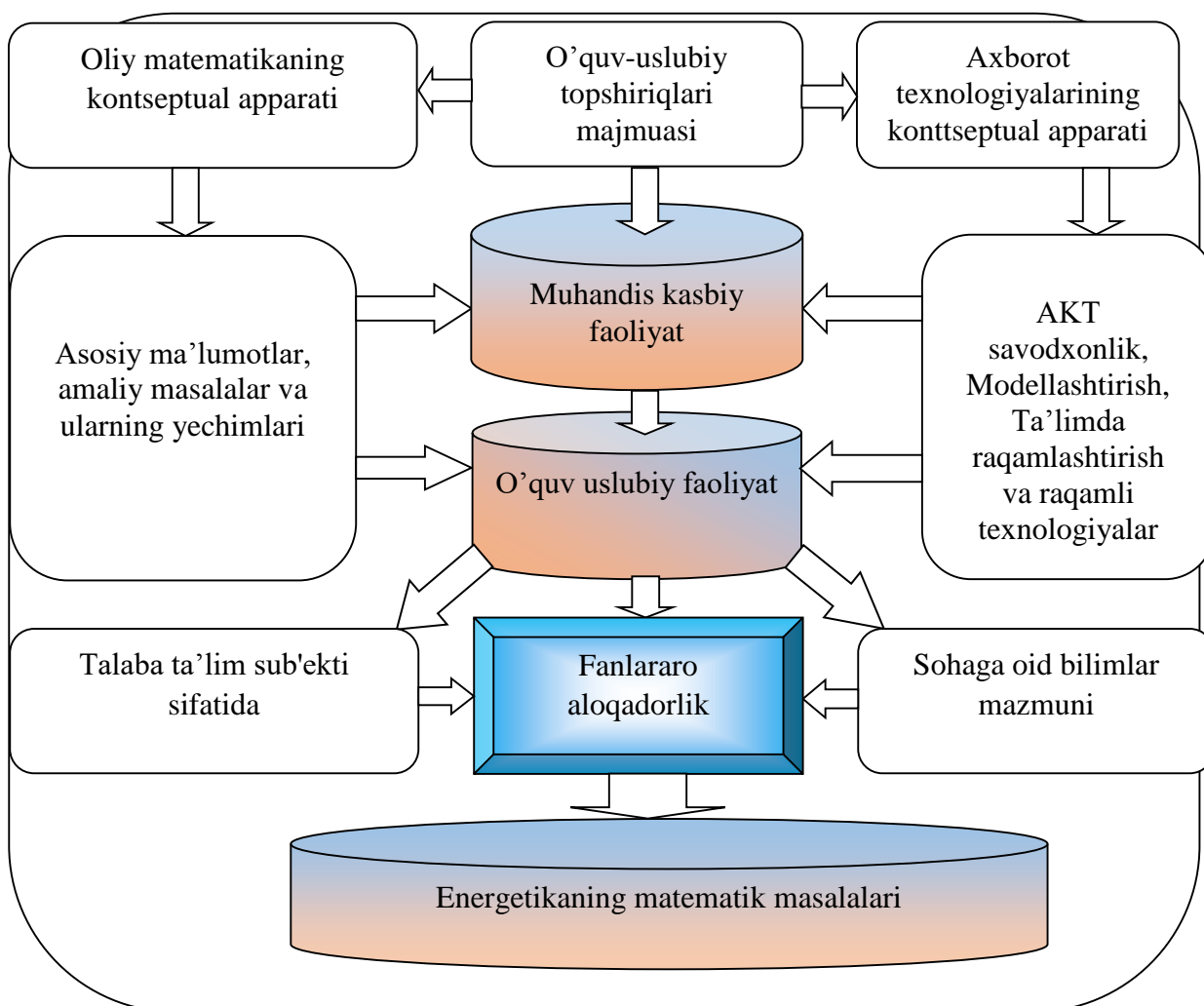
Biz o'quv-uslubiy topshiriqlarni talabalarning o'quv va uslubiy faoliyat jarayonida umumlashtirilgan uslubiy ko'nikmalarni egallashining asosiy vositasi sifatida belgilab olamiz. Tadqiqot davomida o'quv-uslubiy topshiriqlarni hal qilishda talaba fanlararo aloqalarni o'rnatishi, bir qator fanlar - ijtimoiy, maxsus, psixologik-pedagogik fanlardan olingan bilimlarni

yangilash, mujassamlashtirganligiga e'tibor qaratadi. AKT kompetentsiyasini shakllantirish uchun biz o'quv va uslubiy faoliyatning asosini tashkil etadigan o'quv-uslubiy topshiriqlarlar to'plamini ishlab chiqildi. O'UT majmuasi AKT kompetentsiyasini rivojlantirishga va texnika oliy ta'lim muassasalari talabasini energetika muassasasining bo'lajak muhandislar sifatida uning uslubiy ko'nikmalarini shakllantirish orqali raqamli jamiyatda kasbiy faoliyatga maqsadli tayyorlashni ta'minlashga qaratilgan maxsus didaktik vositadir. O'UT majmuasiga kiritilgan o'quv-uslubiy topshiriqlarning xarakteristikasi uning murakkablik darajasidir: asosiy (A), o'rta (O'), ilg'or (I).

Tashkilot xususiyatlari modelda o'quv-uslubiy topshiriqlarlar majmuasi keltirilgan (2-rasm).

2-rasm.

O'quv-metodik topshiriqlar majmuasi modeli

TADQIQOT NATIJALARI

Asosiy komponent oliy matematikaning kontseptual apparati konsentratsiyasiga (asosan, turli sohalarda oliy matematikadan foydalanish) asoslanadi, kasbiy yo'naltirilgan komponent energetika sohasidagi ma'lumotlar va pedagogik klaster loyihalarida ishlash bilan ifodalanadi. O'UT majmuasi talabalarning energetika muassasalarining bo'lajak muhandislari sifatidagi o'quv-uslubiy faoliyatining asosini tashkil etadi, uning maqsadi umumlashtirilgan uslubiy

ko'nikmalarni egallashdir. AKT kompetentsiyasining umumiy pedagogik tarkibiy qismini shakllantirishga qaratilgan o'quv-uslubiy topshiriqlarlar majmuasini amalga oshirishning muhim xususiyati ta'lim muassasalarining yuqori darajada tashkil etilgan integratsiyalashgan axborot-ta'lim muhitining mavjudligidir.

MUHOKAMA

Ta'lim va kasbiy vazifalar to'plami talabalarning kasbiy tayyorgarligini tashkil etishning ustuvor yo'nalishi, A.A. Verbitskiy [2] ta'lim jarayonida kelajakdagi kasbiy faoliyatning predmetli-texnologik va ijtimoiy mazmunini modellashtiradi. Ta'lim faoliyati kelajakdagi kasbiy faoliyatning texnologik va ijtimoiy shakllarini, o'quv kasbiy vazifalari va vaziyatlari shaklida taqdim etishi kerak. S.I. Desnenko o'z tadqiqotida ta'kidlaganidek, "o'quv kasbiy faoliyati talabaning o'ziga (uning sub'ekti sifatida) kasbiy shaxs sifatidagi shaxsini rivojlantirishga qaratilgan muayyan faoliyat turi sifatida qaralishi mumkin" [3]. A.A. Verbitskiyning yozishicha, o'quv va kasbiy faoliyat jarayonida talaba "kerakli kasbiy darajaga erishish uchun kasbiy kompetentsiyalarga ega bo'ladi, unda kasbiy ahamiyatga ega bo'lgan fazilatlar shakllanadi, mos keladi" [4].

XULOSA

Yuqorida aytilganlarga asoslanib, biz ta'lim va kasbiy faoliyatning maqsadi shaxsni kasbiy tomondan yetuk shaxs sifatida shakllantirishdir, degan xulosaga kelishimiz mumkin, biz tadqiqotimiz nuqtai nazaridan kelajakdagi pedagogik faoliyatda professional shaxsni shakllantirishni ko'rib chiqamiz. Ushbu maqsadga erishish uchun ta'lim va kasbiy vazifalardan foydalanish mumkin.

REFERENCES

1. Андреев А.А. Дистанционное обучение и дистанционные образовательные технологии / А.А. Андреев, В.И. Солдаткин // Слоуд оф Сиенсе.– М.: Изд. НИУ ВО МГУ, – 2013. – № 1. – С.14-20.
2. Вербицкий А. А. Компетентностный подход и теория контекстного обучения. М.: ИЦ ПКПС, 2004.
3. Десненко С. И. Формирование личностной позиции учащихся на уроках физики // Физика в школе. 2009. № 4. С. 4–10.
4. Вербицкий А. А. Основные противоречия на пути становления новой образовательной парадигмы // Инновационные проекты и программы в образовании. - 2011. - № 3.